

PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY

LIBRARY REVIEW

Rocznik 78

2010

zeszyt 4

TREŚĆ

Artykuły

- ANETA JANUSZKO-SZAKIEL: *Wokół organizacyjnych zagadnień długoterminowej ochrony użyteczności zasobów cyfrowych w Polsce*
- MAREK TOBERA: *Początki transformacji polskiego rynku książki. Rekonstrukcja najważniejszych wydarzeń z lat 1989–1995 (część druga)*
- MAŁGORZATA FEDOROWICZ, MARIUSZ JAROCKI: *Dostępność stron WWW polskich bibliotek uniwersyteckich dla osób z niepełnosprawnością wzroku – wyniki badań*
- MAGDALENA WÓJCIK: *Promocja literatury w Internecie*
- AGATA WALCZAK-NIEWIADOMSKA: *Biblioteka jako centrum zabawek*

Doniesienia. Komunikaty

„Normy tworzą zainteresowani na własne potrzeby i z własnych środków”. Normalizacja biblioteczna i bibliograficzna w kontekście strategii Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Sprawozdania

- „Otwarty dostęp do wiedzy – promowanie nieustającego rozwoju”. Światowy Kongres Bibliotek i Informacji i 76. Konferencja Generalna IFLA (Goeteborg, Szwecja, 10-15 sierpnia 2010 r.) (*Elżbieta B. Zybort*)
- „Digitalizacja zbiorów bibliotek muzealnych”. Konferencja Biblioteki Państwowego Muzeum Auschwitz- Birkenau (Oświęcim, 4-5 października 2010 r.) (*Jadwiga Badowska, Katarzyna Krupka*)
- Jubileusz 70-lecia i urodzin i 50-lecia pracy naukowej Profesora Krzysztofa Migonia (Wrocław, 14 października 2010 r.) (*Agnieszka Wandel*)
- „X światowy tydzień kultury i języka włoskiego”. Wystawy towarzyszące (Poznań, 18-24 października 2010 r.) (*Monika Theus*)
- „Samuel Orgelbrand (1810-1868)”. Jubileuszowa Konferencja Naukowa (Warszawa, 26 października 2010 r.) (*Jacek Włodarski*)

Recenzje i przeglądy piśmiennictwa

- Grażyna Gzella: *Procesy prasowe redaktorów „Gazety Grudziądzkiej” w latach 1894 - 1914.* Toruń 2010 (*Adrian Uljasz*)
- Małgorzata Fedorowicz: *Człowiek niepełnosprawny w bibliotece publicznej.* Toruń 2010 (*Agnieszka Chamera-Nowak*)
- Przegląd piśmiennictwa krajowego (*Barbara Koryś*)
- Z lektur zagranicznych (*Jacek Wojciechowski*)

Z życia SBP

Konferencje i warsztaty

Apel w sprawie przeznaczenia części środków z podatku VAT na książki i czasopisma specjalistyczne

Z ż a ł o b n e j k a r t y

Kazimiera Maleczyńska (1925-2010) (*Elżbieta Herden, Bożena Koredczuk*)

W s k a z ó w k i d l a a u t o r ó w

ANETA JANUSZKO-SZAKIEL

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

e-mail: ajanuszko-szakiel@afm.edu.pl

**PROBLEMY ORGANIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE DŁUGOTERMINOWEJ
ARCHIWIZACJI
ZASOBÓW CYFROWYCH W POLSCE**

SŁOWA KLUCZOWE: Polskie zasoby cyfrowe. Archiwizacja zasobów cyfrowych. Strategia archiwizacji długoterminowej. Strategia digitalizacji. Polskie biblioteki. Biblioteka Narodowa. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. Krajowy Magazyn Danych. Wydawnictwa publikacji elektronicznych.

ABSTRAKT: W artykule przedstawiona została problematyka organizowania działań na rzecz długoterminowej ochrony użyteczności polskich zasobów cyfrowych. Na podstawie piśmiennictwa przedmiotu oraz wyników badań sondażowych przeprowadzonych w 2007 r. w wybranych instytucjach pamięci i firmach wydawniczych w Polsce omówiono kwestię świadomości potrzeby zapewnienia archiwizacji długoterminowej publikacji cyfrowych wśród pracowników tych instytucji oraz ich gotowości i przygotowania do podjęcia odpowiedzialności za nią. Rozważono ofertę edukacyjną w zakresie archiwizacji materiałów cyfrowych, wielkość zasobów cyfrowych dotychczas zgromadzonych w polskich instytucjach pamięci, ich stan oraz organizację prac zapewniających ich użyteczność.

MAREK TOBERA

Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych

Uniwersytet Warszawski

e-mail: marektob@wp.pl

**POCZĄTKI TRANSFORMACJI POLSKIEGO RYNKU KSIĄŻKI. REKONSTRUKCJA
NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ Z LAT 1989–1995 (CZEŚĆ DRUGA)**

SŁOWA KLUCZOWE: Rynek książki po 1989 r. Transformacja rynku książki. Polska Izba Książki. Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie. Świat Książki. Ustawodawstwo w sprawach książki. VAT. Prawo autorskie. Książka w Polsce.

ABSTRAKT: W artykule przedstawiono najważniejsze wydarzenia związane z polskim rynkiem książki po 1989 r. Cezury stanowią lata 1989-1995, ale przywołano także fakty z okresu PRL (zwłaszcza z drugiej połowy lat 80. XX w.), jak i odniesiono się do współczesnych realiów. Omówiono m.in. okoliczności załamania koniunktury na rynku książki w 1992 r., koncentrując się m.in. na upadku Składnicy Księgarskiej i jego konsekwencjach dla innych firm, przedstawiono problem nadużyć prawnych i etycznych, mających wówczas miejsce. Opisano konflikt dotyczący organizacji Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie w 1993 r. oraz niepokoje związane z inauguracją działalności polskiej firmy-córki koncernu Bertelsmanna.

MAŁGORZATA FEDOROWICZ-KRUSZEWSKA

Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

email: fema@umk.pl

MARIUSZ JAROCKI

Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

email: maryan@umk.pl

**DOSTĘPNOŚĆ STRON WWW
POLSKICH BIBLIOTEK UNIWERSYTECKICH
DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKU
WYNIKI BADAŃ**

SŁOWA KLUCZOWE: Niewidomi. Słabowidzący. Biblioteki uniwersyteckie. Witryny WWW. Dostępność stron WWW

ABSTRAKT: W artykule omówiono bariery, na które napotykają osoby z niepełnosprawnością wzroku w dostępie do witryn internetowych oraz standardy projektowania tych witryn zapewniającego obsługę tej grupy użytkowników. Przedstawiono wyniki badań dotyczących dostępności dla osób niewidomych i słabowidzących stron WWW bibliotek głównych polskich uniwersytetów. Przebadano wybrane strony internetowe stosując dwie metody: metodę automatycznych procedur oraz metodę jakościowo-heurystyczną. Analiza wyników badań dowiodła, że witryny bibliotek uniwersyteckich w Polsce odbiegają od standardów międzynarodowych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

MAGDALENA WÓJCIK

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Uniwersytet Jagielloński

e-mail: magda.wojcik@uj.edu.pl, magda.a.wojcik@gmail.com

PROMOCJA KSIĄŻEK I LITERATURY W INTERNECIE

SŁOWA KLUCZOWE: Książka. Literatura. Promocja książek i literatury w Internecie. Nowe media. Web 2.0.

ABSTRAKT: W artykule dokonano identyfikacji i charakterystyki form promocji literatury funkcjonujących obecnie w środowisku sieciowym, rozpoznano i omówiono nowe typy promocji książki i literatury, które powstały dzięki Internetowi. Dokonano typologizacji obserwowanych w Sieci form promowania książek literatury. Przedstawiono wnioski dotyczące wpływu Internetu na zmianę sposobów promocji książki i literatury z perspektywy nowych mediów.

AGATA WALCZAK-NIEWIADOMSKA

Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej

Uniwersytet Łódzki

e-mail: agathonia@poczta.fm

BIBLIOTEKA JAKO CENTRUM ZABAWEK

SŁOWA KLUCZOWE: Biblioteka dla dzieci. „Toy Library”. Zabawki. Usługi biblioteczne. Dziecko niepełnosprawne.

ABSTRAKT: W artykule przedstawiono zagadnienie „toy libraries” – bibliotek zabawkowych, placówek dotąd bliżej nieznanych w Polsce, których wyjątkowość polega na usługach bibliotecznych skoncentrowanych na wypożyczaniu zabawek i gier. Biblioteki te, pracujące pod hasłem umożliwienia dostępu do zabawy każdemu dziecku, poza podstawową działalnością, udostępniają materiały edukacyjne opiekunom. Omówiono specyfikę funkcjonowania placówek, ich historię oraz rodzaje, ze szczególnym uwzględnieniem bibliotek zabawkowych dla dzieci niepełnosprawnych (lekotek). Poruszono również kwestię ścieżek rozwoju sieci bibliotek na przykładach niektórych krajów; przedstawiono najważniejsze stowarzyszenia skupiające biblioteki zabawkowe w skali międzynarodowej, regionalnej i narodowej. Autorka podjęła próbę opisanie polskich związków z siecią bibliotek zabawkowych.